

Tilintarkastuspöytäkirja vuodelta 2023

Kaupunginhallitus 29.04.2024 § 147
89/02.06.01.03/2024

Valmistelija

Kaupunginlakimies Antti Mäkelä, antti.makela@salo.fi, 02 778 2302, vt.
talousjohtaja Maria Kulmala, maria.kulmala@salo.fi, 02 778 4017

Asia

Salon kaupunki on 16.4.2024 saanut tilintarkastusyhteisö Talvea Julkishallinnon Palvelut Oy:ltä tilintarkastuspöytäkirjan. Tilintarkastuspöytäkirja on tilintarkastuslain 3 luvun 7 §:n mukainen asiakirja, jolla tilintarkastaja voi esittää hallitukselle, hallintoneuvostolle, toimitusjohtajalle tai muulle vastuuvolliselle huomautuksia seikoista, joita ei esitetä tilintarkastuskertomuksessa. Tällaiset huomautukset merkitään pöytäkirjaan. Pöytäkirja annetaan Salon kaupunginhallitukselle vastineen antamista varten.

Tilintarkastuspöytäkirja on kokousasian liitteenä.

Salon kaupunginhallitus antaa tilintarkastuspöytäkirjaan kohdittain seuraavan vastineen:

Tilintarkastustyön taustaa

Salon kaupunki noudattaa hallintotoiminnassaan ja taloushallinnossaan hallinnon ja talouden lainsäädäntöä. Hallinnon ja talouden lakisäätteiset tarkastuspalvelut on kilpailutettu hankintalain mukaisesti ja palveluntuottaja valittu kilpailutuksen tuloksen perusteella.

Kohta 1

Salon kaupungin taloushallinnon vaatimustenmukaisuus rahoitustoiminnan ja sijoituspolitiikan osalta; johdannaisopimusten käyttö

Pöytäkirjakohdassa käsiteltävä termi johdannainen on instrumentti, jonka arvo perustuu jonkin toisen markkinan hintoihin. Se on käytössä sijoitusmarkkinoiden välineenä eri yhteyksissä, mutta jota käytetään myös osana rahoituksen hankintaa muun muassa korkoihin liittyvien riskien hallinnassa, jolloin terminologisesti kyseessä on korkojohdannainen. Johdannaisia on mahdollista käyttää näissä käyttöyhteyksissä myös tuottojen tavoitteluun.

Salon kaupunginhallitus on 27.6.2011 §:ssä 467 päättänyt, että Salon kaupunki voi tehdä korkoriskiltä suojautuakseen korkosuojaustermein ilmaistuna koronvaihtosopimuksia, korkokattosopimuksia ja korkolattiasopimuksia tai sopimuksia korkoputkesta sekä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia.

Salon kaupunki on tehnyt koronvaihtosopimuksen eli korkojohdannaiseen sidotun sopimuksen 30.6.2015, jonka tarkoituksena on ollut suojautua markkinakorkojen mahdolliselta nousulta ja kiinnittää vaihtuvakorkoisen lainan viitekorko määräajaksi, jolloin rahoituskustannusten ennustettavuus paranee. Salon kaupungin tavoitteena on ollut parantaa kaupungin lainojen kokonaisuuden pitkän aikavälin rahoituskustannusten ennustettavuutta mahdollisimman matalalla korkotasolla. Koronvaihtosopimuksella Salon kaupunki on suojautunut lainojen koronvaihteluilta 30 miljoonan euron lainapääoman osalta. Koronvaihtomekanismin toteuttavien

sopimusvelvoitteiden perusteella Salon kaupunki maksaa 30 miljoonan euron lainasta kiinteää 1,329 %:n korkoa ja Kuntarahoitus hyvittää vastaavasti vaihtuvaa 6 kk:n euriborkorkoa. Maksut tapahtuvat puolivuosittain.

Koronvaihtosopimuksen ehdot ovat siten selkeitä, eivätkä ne sisällä Salon kaupungille yllätyksellisiä piirteitä. Koronvaihtosopimuksen tekeminen perustuu asianomaisen toimielimen päätökseen.

Tilintarkastuspöytäkirjassa mainitussa vuonna 2001 kaupunginvaltuustossa hyväksytyssä sijoituspolitiikan ohjeessa todetaan, että kyseessä olevilla ohjeilla on tarkoitus määrittää ne puitteet, joissa kaupungin varoja sijoitetaan. Tilintarkastuspöytäkirjassa mainitulla Salon kaupungin tekemällä koronvaihtosopimuksella eli johdannaissopimuksella ei ole sijoitettu kaupungin varoja, vaan sillä on suojauduttu lainojen koronvaihteluilta.

Salon kaupungin varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet päivitetään vuoden 2024 aikana.

Kohta 2

Kaupungin antolainaustoiminnan konsernitililimiittien vertailutiedot aiemmalta vuodelta ja niiden perusteet

Konsernitilin pankkitilien loppusaldojen puuttuminen Salon kaupungin tilinpäätöksistä huomattiin kaupungin talouspalveluissa vuoden 2023 aikana ja asia korjattiin 2023 tilinpäätökseen. Tilanne käytiin tilintarkastusyhteisön kanssa läpi ja konsernitilin lisäämisen vaikutuksen esittämistapa tilinpäätöksen laskelmissa vertailuvuodelle 2022 hyväksyttiin.

Konsernitilin pankkitilien loppusaldojen puuttuminen Salon kaupungin tilinpäätöksistä aikaisemmilta vuosilta ei ole vaikuttanut aiempien vuosien tilinpäätösten ali- tai ylijäämän määrään.

Jatkossa mahdollisesti tehtävien korjausten euromääräisestä vaikutuksesta mainitaan laskelmien lisäksi myös tilinpäätöstä tarkentavassa tekstiosuudessa. Kaupungin organisaatiossa kiinnitetään erityistä huomiota sisäisen prosessiin parantamiseen liittyen pankkitilien loppusaldotietojen oikeellisuuteen.

Kohta 3

Kirjanpidollisten suunnitelmapoistojen oikaisulaskelmat eräiltä osin vuoden 2009 kuntaliitoksen ja sulautumisten osalta

Salon kaupunki noudattaa toiminnassaan kirjanpitolakia sekä täydentävinä tulkintaohjeina kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeita kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisessa.

Tilintarkastuspöytäkirjan huomiona on kiinteän omaisuuden poistojen suunnitelmallisuus ja niiden tasejatkuvuus. Saadun selvityksen perusteella vuonna 2011 on tehty poistoihin ja poistopohjaan oikaisuja, jotka on tehty kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeiden mukaisesti. Konsernitilinpäätöksen poisto-oikaisujen laskemisessa on noudatettu tapaa, joka on yleisesti tilintarkastusyhteisöjen hyväksymä. Käytetty laskentatapa on perustunut sulautuneen konserniyhtiön rakennuskannan määrään ja olennaisuuteen konsernissa.

Suunnitelmapoistojen oikaisulaskelmat ja niiden perusteet sekä tehtyjen oikaisujen kirjausketju tarkastetaan ja dokumentoidaan syyskuun 2024 loppuun mennessä.

Salon Jääliikuntahalli Oy

Jatkossa mahdollisista yhtiöiden tilinpäätösten ja konsernitilinpäätöksen välisistä eroista perusteineen mainitaan myös konsernitilintilinpäätöstä tarkentavassa tekstiosuudessa.

Kohta 4.1

Tarkastushavainnot sisäisen tarkastuksen toiminnasta

Sisäisen tarkastuksen toiminnasta on raportoitu vuosittain tilinpäätöksessä. Kaupunginjohtaja ja sisäinen tarkastaja käyvät säännöllisesti läpi ajankohtaiset asiat ja tehdyt tarkastushavainnot. Erityisistä havainnoista raportoidaan välittömästi kaupunginhallitukselle. Vuoden 2023 toiminnasta on raportoitu kaupunginhallitukselle 25.3.2024 § 98. Tässä yhteydessä on myös todettu, että sisäisen tarkastuksen toimintaohje tullaan päivittämään kevätkaudella 2024. Sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen päivityksen yhteydessä tullaan arvioimaan organisaatiossa tarvittavat muutokset ja toiminnan kehittäminen.

Sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen mukaan sisäisen tarkastuksen henkilöstöllä on asiantuntijavastuu työstään. Sisäinen tarkastus ei vastaa sisäisen valvonnan toteuttamisesta kaupungissa, vaan arvioi sen toteuttamista ja antaa kehittämisehdotuksia. Hallintosäännössä on määräykset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta luvussa 11. Pykälässä 99 on kirjattu sisäisen tarkastuksen tehtävät tässä kokonaisuudessa. Sisäinen tarkastuksen tehtävä on arvioida sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta. Sisäistä valvontaa toteuttavat ja siitä vastaavat tahot on määritelty hallintosäännössä.

Valtuuston 12.12.2022 § 110 päättämän vuoden 2023 talousarvion sivun 65 mukaisesti: ”Lisäksi sisäinen tarkastus huolehtii tarkastuslautakunnan asioiden valmistelusta ja kokousrutiineista. Tarkastussihteeri toimii tarkastuslautakunnan sihteerinä ja sisäinen tarkastaja osallistuu kokouksiin asiantuntijana. Sisäinen tarkastus avustaa tarkastuslautakuntaa arviointikertomuksen laadinnassa.” Kaupunginhallitus ei ole nimennyt sisäistä tarkastajaa edustajaksi tarkastuslautakuntaan, vaan järjestely toteuttaa valtuuston päätöstä.

Tilintarkastaja on 6.3.2024 tilintarkastuksen väliraporttia esitellessään esittänyt, että sisäinen tarkastaja ei voi olla asiantuntijana tarkastuslautakunnan kokouksissa säännöllisesti, mutta teknisenä sihteerinä läsnäolo on mahdollista. Väliraportissa annettua ohjeistusta noudattaen tarkastuslautakunta on päättänyt kokouksessaan 20.3.2024 § 30, että sisäisellä tarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus tarkastuslautakunnan kokouksissa teknisenä sihteerinä, sillä hän teknisesti avustaa tarkastuslautakuntaa työssään ja arviointikertomuksen loppuun saattamisessa.

Toiminnan kehittämiseksi kaupungin organisaatiossa selvitetään töiden organisoimismahdollisuudet. Salon kaupungin päätöksien ja ohjeiden päivitys tullaan viemään loppuun tarvittavilta osin vuoden 2024 aikana.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa vastineena 16.4.2024 saatuun tilintarkastuspöytäkirjaan valmistelun mukaisen selvityksen.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Tiedoksianto

Päävastuullinen tilintarkastaja